

Світлана Скворцова,

доктор педагогічних наук, професор,
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»
(м. Одеса)

Svitlana Skvortsova,

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
South Ukrainian National Pedagogical University
named after K.D. Ushynsky
(Odesa)

Марина Гаран,

аспірант,
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»
(м. Одеса)

Maryna Garan,

Postgraduate student,
South Ukrainian National Pedagogical University
named after K.D. Ushynsky
(Odesa)

УДК 371.134:51:373.3
ББК 54:371

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО НАВЧАННЯ УЧНІВ МАТЕМАТИКИ

PREPARATION OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS FOR TEACHING PUPILS MATHEMATICS

У статті проаналізовано Галузевий Стандарт за спеціальністю 6.010100 Початкове навчання напряму підготовки 0101 Педагогічна освіта, визначено типові задачі професійної діяльності вчителя у навчанні учнів математики та виокремлено систему вмінь, які забезпечують виконання кожної типової задачі. Проаналізовано відповідність системи типових задач діяльності вчителя у навчанні математики сучасному етапу розвитку початкової освіти, а саме оновленому нормативному забезпеченню, встановлено відсутність окремих типових задач, які стосуються аналізу, впровадженню нормативних документів у практику навчання учнів математики та двох змістових ліній Державного стандарту початкової загальної освіти.

Ключові слова: галузевий стандарт вищої освіти, напрям підготовки Початкове навчання, навчальна дисципліна «Методика навчання освітньої галузі «Математика»», перелік умінь.

The article analyzes the Industry Standard for the specialty 6.010100 Elementary education, major 0101 Teacher education, defines the typical tasks of teacher's professional activity in teaching students Mathematics and highlights the skill system ensuring the implementation of each routine task. The authors analyzed the system of teacher's typical tasks in teaching Mathematics in terms of fitting the modern stage of development of primary education, namely the updated regulatory. They found out the absence of separate common tasks relating to analyzing and implementing of regulations in teaching students Mathematics and the two useful lines set by the State Standard of Primary Education.

Key words: industry standard of higher education, major, primary education, academic discipline «Methods of teaching the learning area of Mathematics», the list of skills.

В статье проанализированы Отраслевой Стандарт по специальности 6.010100 Начальное обучение направления подготовки 0101 Педагогическое образование, определены типовые задачи профессиональной деятельности учителя в обучении учащихся математике и выделена система умений, обеспечивающих выполнение каждой типовой задачи. Проанализированы соответствие системы типовых задач деятельности учителя в обучении математике на современном этапе развития начального образования, а именно обновленному нормативному обеспечению; установлено отсутствие отдельных типовых задач, относящихся к анализу и внедрению нормативных документов в практику обучения учащихся математике, а также двух содержательных линий Государственного стандарта начального общего образования.

Ключевые слова: отраслевой стандарт высшего образования, направление подготовки Начальное обучение, учебная дисциплина «Методика обучения образовательной области «Математика»», перечень умений.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. 1.07.2014 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про вищу освіту», відповідно до якого підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється за освітньо-професійними, освітньо-науковими, науковими програмами на таких рівнях вищої освіти: початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти; перший (бакалаврський); другий (магістерський); третій (освітньо-науковий); науковий рівень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання цієї проблеми та на які спирається автор. За попередньою редакцією закону «Про вищу освіту» використовувався термін «освітньо-кваліфікаційний рівень» (далі ОКР), і таких рівнів було 4: молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, магістр. Таким чином, за новою редакцією закону «Про вищу освіту» відсутній рівень вищої освіти, що відповідає ОКР «Спеціаліст» і додаються ще два рівні вищої освіти – освітньо-науковий і науковий.

Початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти відповідає п'ятому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій (НРК) і передбачає здобуття особою компетентностей для виконання типових завдань, що передбачені для первинних посад у відповідній галузі професійної діяльності.

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти відповідає шостому кваліфікаційному рівню НРК, яка була затверджена Кабміном України 23.11.2011 року, і передбачає здобуття особою компетентностей достатніх для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю.

Другий (магістерський) рівень вищої освіти відповідає сьомому кваліфікаційному рівню НРК і передбачає здобуття особою поглиблених теоретичних та/або практичних знань, умінь, навичок за обраною спеціальністю (чи спеціалізацією), загальних засад методології наукової та/або професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності.

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти відповідає восьмому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття особою компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Науковий рівень вищої освіти відповідає дев'ятому кваліфікаційному рівню НРК і передбачає набуття компетентностей з розроблення і впровадження методології та методики дослідницької роботи, створення нових системоутворюючих знань та/або прогресивних технологій, розв'язання важливої наукової або прикладної проблеми, яка має загальнонаціональне або світове значення.

Таким чином, нова редакція закону «Про вищу освіту» ґрунтується на Національній рамці кваліфікацій України і замість освітньо-кваліфікаційних рівнів використовує термін «рівні вищої освіти». Між тим, цей закон почне діяти з 1.09.2015 року, а поки що підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється відповідно попередньої редакції закону «Про вищу освіту».

За попередньою редакцією закону «Про вищу освіту» стандарт вищої освіти розглядався як сукупність норм, які визначають зміст вищої освіти; зміст навчання; засоби діагностики якості вищої освіти; нормативні терміни навчання.

Зазначимо, що за новою редакцією закону «Про вищу освіту» стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів і наукових установ за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності. Стандарти вищої освіти розробляються відповідно до НРК і використовуються для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів (наукових установ).

За попередньою редакцією закону використовуються три рівні стандартів: державний стандарт вищої освіти; галузеві стандарти вищої освіти; стандарти вищої освіти вищих навчальних закладів.

Державний стандарт вищої освіти, за попередньою редакцією закону, визначає перелік кваліфікацій за відповідними ОКР; перелік напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у ВНЗ за відповідними ОКР; вимоги до освітніх рівнів вищої освіти; вимоги до ОКР вищої освіти.

Галузеві стандарти вищої освіти, за попередньою редакцією закону «Про вищу освіту», визначали освітньо-кваліфікаційну характеристику випускників ВНЗ (ОКХ); освітньо-професійну програму підготовки (ОПП); засоби діагностики якості вищої освіти (ЗД); навчальні плани (інваріантна частина); типові програми навчальних дисциплін.

Слід зазначити, що відповідно до нової редакції закону «Про вищу освіту» стандарт вищої освіти визначає лише вимоги до освітньої програми: 1) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; 2) перелік компетентностей випускника; 3) нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; 4) форми атестації здобувачів вищої освіти; 5) вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти; 6) вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

Таким, чином, у новій редакції закону «Про вищу освіту» у Державному стандарті вищої освіти буде відсутній підрозділ, в якому подана ОКХ випускника; залишається лише аналог ОПП – освітньо-наукова та наукова програма, але з переліком компетентностей випускника.

Галузеві стандарти вищої освіти Міністерства освіти і науки України (ГСВО МОНУ), за попередньою редакцією закону «Про вищу освіту», мали видаватися для кожного освітнього кваліфікаційного рівня підготовки фахівців (бакалавра, спеціаліста, магістра) для кожного напрямку підготовки фахівців, для кожної кваліфікації.

Перші два види стандартів розробляло МОН України, а третій – кожний ВНЗ. Стандарти вищої освіти вищих навчальних закладів мали містити перелік спеціалізацій за спеціальностями; варіативні частини ОКХ випускників ВНЗ; варіативні частини ОПП підготовки; варіативні частини засобів діагностики якості вищої освіти; навчальні плани (варіативна частина); програми навчальних дисциплін. Але, виходячи з того, що не всі спеціальності були забезпечені хоч би одним примірником галузевого стандарту спеціальності, а у деяких випадках таких стандартів, взагалі, не існує, більшість вузів вдавалося до розробки власних стандартів не лише у варіативній їх частині.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є аналіз Галузевого Стандарту за спеціальністю 6.010100 Початкове навчання напряму підготовки 0101 Педагогічна освіта; визначення результату підготовки майбутніх учителів початкової школи до навчання учнів математики, відповідно сучасному етапу розвитку початкової освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. У 2006 році НПУ імені Драгоманова, за дорученням МОН України, було створено Галузевий Стандарт за спеціальністю 6.010100 Початкове навчання напряму підготовки 0101 Педагогічна освіта (далі ГС) [1;2]. Між тим, цей стандарт був розроблений лише для ОКР «бакалавр» і вийшов дуже обмеженим тиражем, тому не всі ВНЗ, які готують майбутніх учителів початкових класів одержали хоч би по одному його примірнику.

Як зазначено в галузевому стандарті вищої освіти, спеціальність «Початкове навчання» передбачає підготовку вчителя початкових класів, який володіє знаннями, навичками, прийомами навчання всіх предметів початкового циклу та вміло використовує їх під час вирішення педагогічних, навчально-виховних і науково-методичних завдань [1].

Компонентом стандарту вищої освіти галузі «Педагогічна освіта» є освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника за спеціальністю 6.010100 «Початкове навчання». ОКХ віддзеркалює соціальне замовлення на фахівця, що розробляється у сферах праці та професійної підготовки з урахуванням аналізу професійної діяльності.

ОКХ встановлює галузеві кваліфікаційні вимоги до соціально-виробничої діяльності випускника вищого навчального закладу; включає в себе опис галузі використання та виробничих функцій, типових задач діяльності та умінь щодо вирішення типових задач діяльності, перелік здатностей вирішувати проблеми і задачі соціальної діяльності та умінь, що є відображенням наявності цих здатностей. Відповідно до посад, які може займати випускник ВНЗ, він має бути придатним до виконання виробничих функцій (здійснення певних типів діяльності) та розв'язування, типових для цієї функції, задач діяльності. Кожній задачі відповідає система вмінь, що є необхідними для вирішення цієї типової задачі.

Освітньо-кваліфікаційна характеристика визначає систему вмінь, знань та навичок, якими повинен володіти майбутній учитель початкових класів, за такими критеріями: готовність учителя початкових класів до навчальної роботи; готовність учителя до виховної роботи з дітьми та взаємодією з оточенням; готовність учителя початкових класів до професійного самовдосконалення.

В результаті аналізу додатку А до освітньо-кваліфікаційної характеристики бакалавра [2] нами розглянуто типові задачі діяльності та виокремлено систему вмінь, що визначають кваліфікаційні вимоги до майбутнього вчителя початкових класів у навчанні математики.

З поданої системи вмінь [2], які є засобом вирішення зазначених типових задач діяльності вчителя початкової школи, ми виокремили лише ті вміння, які стосуються методики навчання математики.

Так, зокрема, задля вирішення типової задачі формування в учнів операцій з числами (ПФ.С. 13) мають бути сформовані:

- уміння виконувати арифметичні дії з багатоцифровими числами з метою формування обчислювальних навичок, застосовуючи підручник, дидактичні матеріали в процесі навчальної діяльності на уроці і в позаурочний час (ПФ.С.13. ЗР.Р. 046);

- уміння застосовувати закони додавання і множення до обчислень в початкових класах з метою поглиблення в учнів обчислювальних навичок і пошуку раціональних шляхів розв'язування прикладів і задач на уроці і в позаурочний час (ПФ.С.13. ЗР.Р. 047);

- уміння виконувати арифметичні дії в десятковій системі числення, використовуючи ЕОМ в початкових класах, з метою розвитку пізнавальних здібностей молодших школярів у процесі навчальної діяльності в урочний та позаурочний час (ПФ.С.13. ЗР.Р. 048).

Щодо вирішення типової задачі забезпечення в учнів формування поняття відношення на множині (ПФ.С.14), майбутні вчителі початкових класів мають володіти наступними вміннями:

- уміння визначати вид відношення, оперувати відношеннями при порівнянні величин, при розв'язуванні різних видів арифметичних задач в початкових класах з метою розвитку логічного мислення учнів (ПФ.С.14. ЗР.Р. 049);

- уміння наводити приклади висловлень та визначати їх істинність, користуватися математичною символікою, встановлювати існування слідування, рівносильність між твердженнями, які використовуються в початковій школі, з метою формування алгоритмічного мислення учнів, застосовуючи програмовані навчальні посібники на уроці і в позаурочний час (ПФ.С.14. ЗР.Р. 050);

- уміння наводити приклади алгоритмів, що вивчаються в початкових класах, з метою розвитку логічного мислення учнів, застосовуючи перфокарти, програмовані посібники ЕОМ на уроках в початкових класах (ПФ.С.14. ЗР.Р. 051);

- уміння розрізняти різні види комбінаторних сполук, обчислювати їх значення за відповідними формулами з метою розвитку пізнавальних інтересів учнів, застосовуючи різні види комбінаторних задач в навчальній діяльності молодших школярів. Вміння аналізувати числові вирази з метою формування в учнів початкових класів доказових міркувань, застосовуючи правило подільності різних видів виразів на уроці і в позаурочний час (ПФ.С.14. ЗР.Р. 053);

На вирішення типової задачі забезпечити формування в учнів початкових класів елементів алгебри (ПФ.С.15) спрямовані:

- уміння виявляти числовий вираз та обчислювати його значення, мати уявлення про буквений вираз; знаходити числове значення буквеного виразу при заданих числових значеннях букв, що входять до нього, з метою розвитку логічного мислення учнів, зв'язного математичного мовлення (ПФ.С.15. ЗР.Р. 055);

- уміння читати і записувати рівності і нерівності, використовувати властивості рівностей і нерівностей при розв'язуванні задач в урочний і позаурочний час (ПФ.С.15. ЗР.Р. 056);

- уміння відрізняти рівняння від інших математичних виразів, розв'язувати різні види рівнянь, використовувати рівняння при розв'язуванні задач в початкових класах, застосовуючи підручники, ілюстративні таблиці, дидактичні матеріали на уроці і в позаурочний час (ПФ.С.15. ЗР.Р. 057);

Щодо забезпечення формування в учнів уявлень про основні геометричні фігури (ПФ.С. 16) у майбутніх вчителів початкових класів мають бути сформовані:

- уміння оперувати основними геометричними поняттями, визначати властивості геометричних фігур, виконувати побудову геометричних фігур з метою розвитку просторової уяви, креслярських навичок молодших школярів, застосовуючи лінійку, циркуль, моделі геометричних фігур (ПФ.С.16. ПР. Р. 059);

- уміння розв'язувати геометричні задачі на обчислення, побудову, доведення з метою формування в учнів умінь доводити твердження, будувати геометричні фігури за допомогою лінійки, косинця, циркуля (ПФ.С.16. ПР. Р. 060);

- уміння розв'язувати геометричні задачі на обчислення, побудову, доведення з метою формування в учнів просторової уяви, орієнтації у просторі, застосовуючи стереометричні фігури, таблиці, індивідуальні картки (ПФ.С.16. ПР. Р. 061).

Для розширення меж натуральних чисел у молодших школярів (ПФ.С. 17) майбутні вчителі початкових класів мають володіти наступними вміннями:

- уміння виконувати арифметичні дії в множині цілих чисел, з метою розширення меж натуральних чисел, використовуючи таблицю класів і розрядів, розрізні числа в процесі навчальної діяльності учнів початкових класів (ПФ.С.17.ЗР.Р. 062);

- уміння порівнювати дробу, розв'язувати задачі на знаходження дробу від числа і числа за його дробом з метою формування в учнів поняття цілого і частини, використовуючи розбірні моделі на уроці і вдома (ПФ.С.17.ЗР.Р. 063);

Типова задача по забезпеченню ознайомлення учнів з основними величинами та їх вимірюванням (ПФ.С. 18) може бути вирішена завдяки:

- умінню формувати в учнів знання мір довжини (кілометр, метр, дециметр, сантиметр, міліметр) та співвідношення між ними з метою забезпечення учнів початкових класів знаннями про зв'язок математики з життям, використовуючи еталони довжини, маси, часу, масштабну лінійку з цифровою шкалою і без неї (ПФ.С.18.ЗР.Р. 065);

- умінню будувати і вимірювати довжини відрізків за допомогою лінійки, порівнювати відрізки, перетворювати іменовані числа, виконувати додавання і віднімання величин, виражених в одиницях різних найменувань (ПФ.С.18..ПП. Р. 0 66);

- умінню формувати в учнів уявлення про многокутник та периметр многокутника з метою розвитку просторової уяви, образного мислення молодших школярів, використовуючи геометричні моделі, креслярські інструменти на уроці і позаурочний час (ПФ.С.18. .ПР. Р. 067);

- умінню оперувати одиницями довжини і співвідношення між ними з метою організації практики вимірювання у дітей, побудови, конструюванні, малюванні, використовуючи масштабну лінійку, косинець, циркуль, палетку, геометричні моделі на уроці і позаурочний час (ПФ.С.18..ПР. Р. 068);

- умінню обчислювати периметр многокутників, площу прямокутника і квадрата за довжиною їх сторін з метою розвитку просторової уяви учнів, навичок малювання і конструювання в процесі навчальної діяльності учнів (ПФ.С.18..ПР. Р. 069);

- умінню порівнювати часові проміжки, визначати за годинником час, виконувати арифметичні дії з одиницями часу з метою формування в учнів уявлень про різні одиниці вимірювання часу, практичних навичок оперування з годинником, використовуючи моделі годинника, таблиці часу (ПФ.С.18..ПП. Р. 070);

- умінню формувати в учнів знання мір маси (грам, кілограм, центнер, тонна), їх скороченого запису, співвідношень між ними, вміння використовувати співвідношення між мірами маси під час розв'язування задач (ПФ.С.18..ПП. Р. 071);

- умінню використовувати співвідношення між гривнею і копійкою під час розв'язування задач, застосовуючи сюжетно-рольові ігри, екскурсії; застосовувати знання грошових одиниць і співвідношень між ними в процесі навчальної та позаурочної роботи (ПФ.С.18..ПП. Р. 072);

- умінню формувати в учнів поняття про об'єм, міру об'єму тіл з метою розвитку просторової уяви, навичок конструювання та малювання, обчислювальних навичок молодших школярів, використовуючи масштабну лінійку, моделі просторових геометричних фігур, таблиці мір на уроці і позаурочний час (ПФ.С.18..ПП. Р. 073);

- умінню формувати в учнів знання про залежності між швидкістю, часом і відстанню; ціною, кількістю, вартістю, розв'язувати прості арифметичні задачі на визначення швидкості, часу, відстані, ціни, кількості, вартості з метою формування в учнів функціональної залежності між величинами різного виду (ПФ.С.18..ПП. Р. 074).

Слід зазначити, що виходячи з оновленого нормативного забезпечення загальної початкової освіти, подана вище система вмінь, що презентує кваліфікаційні вимоги, не повною мірою відповідає вимогам сучасного етапу розвитку початкової освіти і потребує перегляду та вдосконалення.

Порівняльний аналіз нової редакції Державного стандарту початкової загальної освіти (ДС) та Галузевого стандарту (ГС) за спеціальністю 6.010100 Початкове навчання напряму підготовки 0101 Педагогічна освіта засвідчив, що освітньо-кваліфікаційна характеристика випусника за спеціальністю 6.010100 «Початкове навчання» має певні невідповідності з новою редакцією ДС початкової загальної освіти, а тому не відповідає сучасному етапу розвитку початкової освіти України. Так, у переліку типових задач діяльності за ГС для реалізації освітньої виробничої функції, відсутня задача, спрямована на формування в учнів уміння розв'язувати сюжетні задачі; формування в учнів уміння працювати з даними. З цього слідує, що серед умінь, що визначають кваліфікаційні вимоги до майбутнього вчителя початкових класів у навчанні математики немає вмінь, що стосуються роботи над задачею, розв'язування різних видів задач, роботи з даними тощо. Таким чином, дві з шести змістових ліній освітньої галузі «Математика», а отже, умовно кажучи, третина змісту навчання математики в початковій школі не знайшла свого відображення в ОКХ випусника за спеціальністю 6.010100 «Початкове навчання».

Крім того перелік умінь, щодо вирішення наявних у документі завдань, також неповний. Так, наприклад, нічого не сказано про вміння виконувати тотожні перетворення числових виразів відповідно до законів і з урахуванням властивостей арифметичних дій, хоча у Державних вимогах до рівня загальноосвітньої підготовки учнів за ДС такі вміння виділяються.

Також слід зазначити, що виходячи із змісту професійної діяльності вчителя початкової школи у навчанні учнів математики багато умінь, що становлять базис його методичної компетентності залишилося поза увагою розробників чинного ГС: уміння аналізувати нормативні документи щодо навчання математики, уміння дотримуватись критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів, уміння аналізувати чинні підручники і вибирати той, що найбільшою мірою реалізує завдання ДС та чинної програми, уміння складати системи навчальних завдань з підготовки, ознайомлення та первинного закріплення, формування певного поняття та уміння чи навички тощо.

Отже, ГС морально застарів. По-перше, на початку 2000-х років рівень теоретичної розробки проблеми упровадження компетентнісного підходу був ще недостатнім. Тому, результати навчання у вигляді компетенцій, базис яких становлять знання та уміння, прописані недостатньо вдало. Крім того, у 2011 році затверджено нову редакцію Державного стандарту початкової загальної освіти, нові навчальні програми, що безумовно не могло знайти відображення у чинному Галузевому стандарті підготовки вчителя початкової школи, оскільки він виданий у 2006 році.

Освітньо-професійна програма підготовки подана у ГС чітко регламентувала нормативний термін та нормативну частину змісту навчання, вимоги до змісту, обсягу та рівня освіти й професійної підготовки фахівця. Це було позитивним, оскільки були зроблені кроки з метою створення уніфікованих умов підготовки майбутніх учителів початкових класів. Але протягом останніх років змінився зміст навчання у початковій школі, були введені нові навчальні предмети, серед яких іноземна мова та інформатика. Безумовно, за таких підстав ОПП, подана у ГС не відповідала сучасності. Тому у 2012 році МОН України доручило Київському університету імені Бориса Грінченка розробити оновлену ОПП у частині переліку та обсягу нормативних дисциплін. Що ми і маємо на сьогодні.

Підготовка майбутніх учителів початкових класів безпосередньо до навчання математики здійснюється саме в процесі вивчення курсу «Методика навчання освітньої галузі «Математика»» (МНОГМ), що є частиною циклу професійної та практичної підготовки. На опанування цієї дисципліною ОПП передбачено 216 академічних годин, 4 національних кредити та 6 кредитів ECTS, що становить лише 2,5% від загального навчального часу. Однак, це майже 12% навчального часу відведеного на методики викладання. ОПП передбачено екзамен з

дисципліни МНОГМ. Зазначимо, що у зв'язку із переходом до Європейської кредитно-трансферної системи (Наказ МОНУ № 943 від 16.10.2009) змінилася кількість навчальних годин на 1 кредит ECTS з 36 (були запроваджені наказом МОНУ № 812 від 20.10.2004) до 30 годин, і тепер на нормативну дисципліну МНОГМ відводиться 180 академічних годин.

Проте, враховуючи неабияку важливість і водночас складність математики, як навчального предмету початкової школи, про що свідчить найвища оцінка уроку математики за ранговою шкалою складності предметів для початкових класів, за умов обмеженої кількості навчального часу на вивчення курсу МНОГМ варто знаходити ефективні форми та методи навчання та вдосконалювати дидактико-методичний комплекс дисципліни.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Галузевий стандарт за спеціальністю 6.010100 Початкове навчання напряму підготовки 0101 Педагогічна освіта потребує доопрацювання на підставі оновленого нормативного забезпечення початкової освіти, із врахуванням Національної рамки кваліфікацій, в якій результати освіти визначені у компетентнісних вимірах. Таким чином, в ОКХ (у переліку компетентностей випускника), має бути чітко визначено зміст й складові методичної компетентності вчителя початкової школи у навчанні учнів математики, рівні цієї інтегральної властивості особистості, а ОПП (освітньо-науковій програмі), враховуючи навчальний план, що міститься у ДС загальної початкової освіти, за яким на вивчення освітньої галузі «Математика» відводиться по 4 годин на тиждень з 1-го по 4-й клас, має відводити більшу кількість навчальних годин для формування методичної компетентності майбутніх учителів початкової школи у навчанні учнів математики.

Вирішити всі ці проблеми можливо шляхом оновлення Галузевого стандарту вищої освіти яке буде здійснено у найближчі роки, оскільки цього вимагає прийняття нового закону «Про вищу освіту».

1. Галузевий стандарт вищої освіти. Освітньо-кваліфікаційна програма підготовки бакалавра за спеціальністю 6.010100 «Початкове навчання» / За заг. ред. акад. АПН України В.І.Бондаря. – К., 2006. – 140 с.
2. Галузевий стандарт вищої освіти. Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра за спеціальністю 6.010100 «Початкове навчання» / За заг. ред. акад. АПН України В.І.Бондаря. – К., 2006. – 57 с.

